

Studiegids

hbo-master Docent

Hoger Gezondheidszorg Onderwijs (HGZO)

VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Universitair
Centrum voor
Gedrag en
Bewegen

Universitair Centrum voor Gedrag en Bewegen
Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen
Vrije Universiteit Amsterdam

fgb.vu.nl/ucgb

Postadres

De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Bezoekadres Metropolitan

Buitenveldertselaan 3
1082 VA Amsterdam
Tel. (020) 598 8600

© 2017/2018 Universitair Centrum voor Gedrag en Bewegen

Niets uit deze studiegids mag worden verveelvoudigd of opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Universitair Centrum voor Gedrag en Bewegen, Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen, Vrije Universiteit Amsterdam, De Boelelaan 1105, 1081 HV Amsterdam.

Voorwoord

Door ontwikkelingen in de gezondheidszorg en in het hoger gezondheidszorgonderwijs (HGZO) veranderen de eisen die gesteld worden aan docenten. Zo wordt van docenten niet alleen verwacht dat zij expertdocent zijn, ook krijgen de docenten een belangrijke rol bij het evidence-based innoveren van onderwijs, bij het uitvoeren van praktijkgericht zorginhoudelijk onderzoek en bij het begeleiden van studenten hierbij. Het moge duidelijk zijn dat al deze taken hogere eisen stellen aan de docent in het HGZO. De master Docent HGZO heeft zich dan ook ten doel gesteld om competente docenten op hbo-master niveau af te leveren die deze docentrollen en bijbehorende taken aankunnen. De master Docent HGZO richt zich op de docent die nog 'met één been in de zorgpraktijk staat'. Op die manier wordt een unieke brug geslagen tussen de zorgpraktijk en het onderwijs. Afgestudeerden van de master docent HGZO zijn innoverende zorgdocenten met ruime ervaring in de zorgpraktijk en met ervaring in het doen van zorginhoudelijk onderzoek en zijn in staat om kennis en inzichten op het gebied van zorg en onderwijs op een geïntegreerde manier in te zetten in alle docenttaken. Hiermee leveren zij een directe bijdrage aan kwalitatief goed onderwijs op hbo-bachelor zorgopleidingen en waarborgen daarmee tevens de kwaliteit van de zorg.

Deze studiegids is bedoeld om docenten-in-opleiding (dio's) wegwijs te maken in het studieprogramma van de master Docent HGZO. De gids heeft betrekking op het onderwijs in de periode van 1 september 2017 tot 1 september 2018. Ook de onderwijspraktijkplaatsen, gastdocenten en andere betrokkenen of belangstellenden kunnen de studiegids als informatiebron hanteren.

Hoewel er naar gestreefd wordt wijzigingen zoveel mogelijk te beperken, kunnen er zich in de loop van het jaar altijd omstandigheden voordoen die wijzigingen noodzakelijk maken. Van eventuele wijzigingen worden de dio's zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht.

De medewerkers van het Universitair Centrum voor Gedrag en Bewegen wensen alle dio's een succesvol studiejaar toe.

Namens het team,

Mirjam Pijnappels
Opleidingsdirecteur

Jirka Born
Opleidingscoördinator

Inhoudsopgave

1. De opleiding in vogelvlucht	<u>1</u>
2. Visie en missie van de opleiding	<u>3</u>
3. Instroomeisen	<u>4</u>
4. Uitstroomkwalificaties	<u>6</u>
5. Competentieprofiel	<u>7</u>
6. Structuur van het studieprogramma	<u>12</u>
6.1 Opzet studieprogramma	<u>12</u>
6.2 Opbouw studiejaren	<u>15</u>
7. Inhoud studieprogramma	<u>17</u>
7.1 Studiejaar 1 cohort 2017	<u>17</u>
7.2 Studiejaar 2a cohort 2016	<u>18</u>
7.3 Trimester 6 cohort 2015	<u>19</u>
8. Studiebegeleiding	<u>20</u>
8.1 Coaches	<u>20</u>
8.2 Docenten	<u>21</u>
8.3 Praktijkbegeleider	<u>21</u>
8.4 Begeleiders zorginhoudelijk onderzoek	<u>21</u>
9. Examenreglement	<u>23</u>
9.1 Toetsing	<u>23</u>
9.2 Studieduur	<u>23</u>
9.3 Individuele leerroute	<u>24</u>
9.4 Herkansingsbeleid	<u>24</u>
9.5 Afsluitingsprocedure	<u>25</u>
9.6 Bezwaar- en beroepsprocedure	<u>25</u>
Bijlage 1 Werkveldcommissie	<u>26</u>
Bijlage 2 Praktijkactiviteiten eerste jaar C17	<u>27</u>
Bijlage 3 Praktijkactiviteiten tweede jaar C16	<u>28</u>
Bijlage 4 Praktijkactiviteiten trimester 6 C15	<u>30</u>

1. De opleiding in vogelvlucht

De master Docent HGZO is een door de NVAO geaccrediteerde hbo-master voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en voor docenten in de sector hoger gezondheidszorgonderwijs (HGZO). Deze tweejarige deeltijdopleiding wordt verzorgd door het Universitair Centrum voor Gedrag en Bewegen. Dit centrum levert een bijdrage en de professionalisering van beroepsbeoefenaren in verschillende sectoren waaronder het zorgonderwijs en maakt deel uit van de Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen (FGB) aan de Vrije Universiteit Amsterdam (VU). Door de positie aan de VU kan de opleiding een brug slaan tussen wetenschappelijke ontwikkelingen enerzijds en toepassingen daarvan in het zorgonderwijs anderzijds.

De deeltijdopleiding kenmerkt zich door heterogene groepen met dio's vanuit verschillende beroepsgroepen in de zorg en speciale aandacht voor evidence-based handelen. Bij alle docenttaken die de dio uitvoert, wordt verwacht dat hij¹ zijn handelen kan verantwoorden vanuit wetenschappelijke, professionele en persoonlijke kennis en inzichten op het gebied van het onderwijs en de gezondheidszorg. In het kader van de ontwikkeling van vakdidactiek en het evidence-based lesgeven is er naast onderwijskundige en didactische scholing ook sprake van zorginhoudelijke verdieping tijdens de opleiding. De master Docent HGZO leidt een docent op 'met één been in de zorgpraktijk' die in staat is kennis en inzichten op het gebied van onderwijs en zorg te integreren in alle docenttaken binnen een hbo-bacheloropleiding in de zorg.

Ontstaansgeschiedenis

Afgestudeerden van de (toenmalige) Faculteit der Bewegingswetenschappen (FBW) vinden onder meer een werkkring als docent binnen het hoger beroepsonderwijs, onder andere aan de studierichtingen fysiotherapie, ergotherapie en de academie voor lichamelijke opvoeding. Daar verzorgen zij, afhankelijk van hun afstudeerrichting, onderwijs op het gebied van anatomie, (inspannings-) fysiologie, kinesiologie, biomechanica, psychologie en gezondheidkunde.

Om studenten ook didactisch voor te bereiden om het docentschap heeft de FBW in samenwerking met het toenmalig onderwijsadviesbureau en de lerarenopleiding van de VU in 1981 een Docentenopleiding ontwikkeld. Enkele jaren later is de FBW benaderd door het ministerie van VWS (voorheen ministerie van WVC) met het verzoek docenten in de centrale vakken aan de gezondheidszorgopleidingen te scholen. Van 1985 tot 1988 werd aan de faculteit een éénjarige applicatiecursus georganiseerd voor docenten aan opleidingen die ressorteerden onder dit ministerie. Sinds 1988 is het tijdelijk karakter van de applicatiecursus omgezet in een structurele voorziening: de tweejarige Docentenopleiding HGZO. Met ingang van september 1991 is de opleiding ook toegankelijk voor afgestudeerde beroepsbeoefenaren van de beroepsopleidingen tot diëtist, ergotherapeut, fysiotherapeut, logopedist en verpleegkundige.

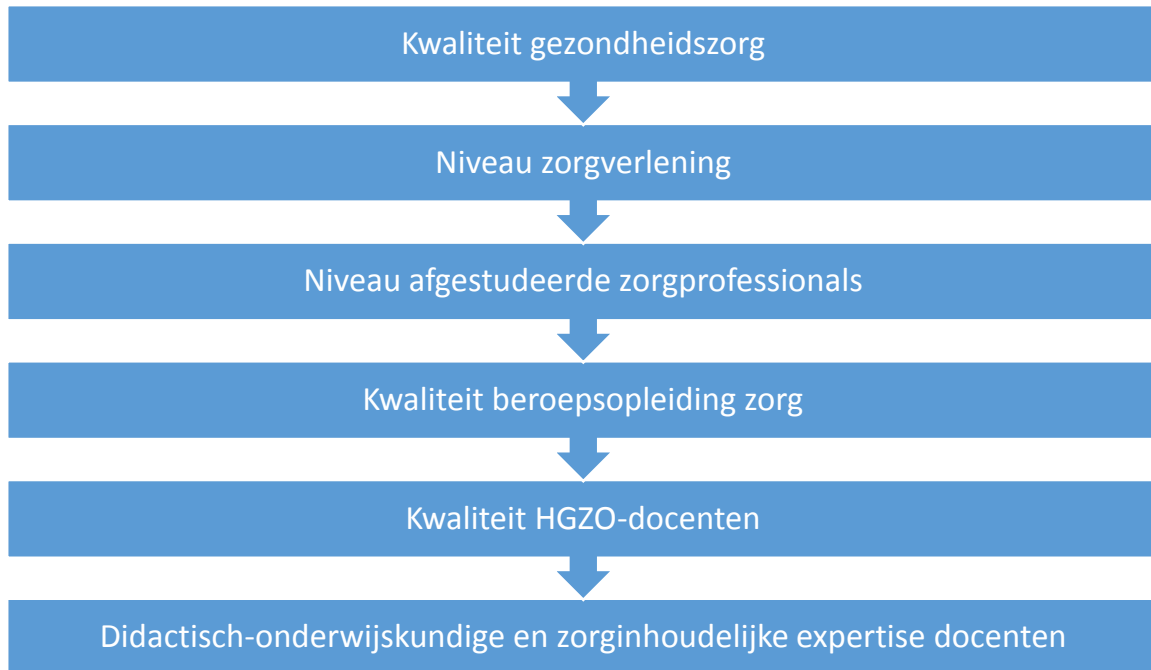
De Docentenopleiding HGZO is in september 2004 gestart met een competentiegericht curriculum. Om beter aan te sluiten bij de wensen vanuit het werkveld zijn vanaf september 2011 twee verschillende studieprogramma's aangeboden; de eerstegraads Docentenopleiding HGZO en de

---

¹ Waar gebruik wordt gemaakt van de mannelijke persoonsaanduiding is dit uitsluitend ter wille van taalkundig gemak gedaan. Gelieve voor de mannelijke vormen ook de vrouwelijke equivalenten erbij te betrekken.

master Docent HGZO. De eerstegraads Docentenopleiding is in september 2014 voor het laatst van start gegaan. Vanaf studiejaar 2015-2016 verzorgt het UCGB naast de master Docent HGZO ook de Leergangen Opleiden in de zorg.

Uitgangspunt voor het team van het UCGB dat verantwoordelijk is voor de sector zorgonderwijs is de kwaliteit van de gezondheidszorg. De redenatie is dat de zorgverlening van kwalitatief hoog niveau is als de beroepsbeoefenaren die deze zorg verlenen goed geschoold zijn. Goede scholing op de beroepsopleidingen wordt gewaarborgd wanneer HGZO docenten zowel didactisch/onderwijskundig als zorginhoudelijk deskundig zijn:

De werkveldcommissie (zie bijlage 1) levert een bijdrage aan de kwaliteitsbewaking van de master Docent HGZO en van de leergangen Opleiden in de zorg.

2. Visie en missie van de opleiding

Visie op leren en opleiden

Leren is optimaal verlopen als de dio adequaat gedrag toont in zijn werk als docent. De dio kan beter presteren als de opleiding aansluit bij datgene wat de dio inspireert, motiveert en als het aanbod aansluit bij de leerwensen en reeds ontwikkelde vermogens. Daarnaast wordt leren gezien als een sociaal en actief proces en is leren zinvol als er sprake is van een doelgericht en contextgebonden proces. Tijdens de opleiding wordt daarom van de dio gevraagd ervaringen op te doen in de onderwijspraktijk en in interactie met anderen een relatie te leggen tussen bestaande en nieuwe kenniselementen. Daarbij is het belangrijk dat de dio eigen doelen voor ogen heeft. Al deze aspecten leiden ertoe dat een dio effectief en efficiënt kan leren en dat hij gemakkelijk een transfer kan maken van de leersituatie naar de werksituatie.

Vanuit deze sociaal-constructivistische visie biedt de master Docent HGZO een competentiegericht curriculum aan. De volgende uitgangspunten staan hierbij centraal:

1. De vier competenties vormen de basis van het curriculum.
2. Het leerproces van de dio staat centraal.
3. De praktijk is de meest krachtige leeromgeving.
4. Samenwerkend leren in kleine multiprofessionele groepen.
5. Zelfsturing.

Het curriculum is vormgegeven vanuit de vier competenties en is deels aanbod- en deels vraaggestuurd. Uitgangspunt voor het leren zijn de ervaring, motivatie en de visie van de dio op het docentschap. Er is tijdens de opleiding ruimte voor de dio om eigen accenten in zijn leerproces te leggen. De praktijk – zowel de onderwijspraktijk als de zorgpraktijk – geldt als de meest krachtige leeromgeving, omdat deze leeromgeving realistisch en uitdagend is. Er wordt tijdens de opleiding veel belang gehecht aan een actieve inbreng en samenwerking met andere dio's. Het unieke multiprofessionele karakter van de groep wordt hiermee het beste benut. Naarmate de dio zich verder ontwikkelt, neemt de sturing vanuit de opleiding af en zal de dio meer zijn eigen leersituaties gaan creëren.

Missie

De master Docent HGZO leidt beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg op tot docent op hbo-masterniveau. De opleiding is ook toegankelijk voor (ervaren) docenten met ruime werkervaring in de zorgpraktijk en die nog 'met één been in de zorgpraktijk staan'. Zij kunnen de (deel)competenties in de opleiding verder ontwikkelen.

Tijdens de opleiding bekwamen dio's zich in vier competenties - Didactisch Handelen, Innoveren, Onderzoeken en Professionaliseren (zie hoofdstuk 5) - door gericht te oefenen in verschillende beroepsgetrouwe situaties. Het curriculum steunt continu op twee belangrijke pijlers: onderwijs en zorg. De dio wordt opgeleid tot een docent die 'met één been in de zorgpraktijk staat' en die in staat is kennis en inzichten op het gebied van het onderwijs en de zorg te integreren in al zijn docenttaken binnen een hbo-bacheloropleiding in de gezondheidszorg.

3. Instroomeisen

De volgende instroomeisen worden gesteld.

Opleidingseis:

I. de aankomend dio is in het bezit van een diploma van een hbo- bacheloropleiding of een 4-jarige hbo-opleiding in de gezondheidszorg, zoals diëtist, ergotherapeut, fysiotherapeut, huidtherapeut, kunstzinnig therapeut logopedist, MBB-er, mondhygiënist, oefentherapeut Cesar, oefentherapeut Mensendieck, optometrist, orthoptist, podotherapeut, verloskundige of verpleegkundige; OF in het bezit van een diploma van een tweedegraads lerarenopleiding Zorg en Welzijn of Verpleegkunde.

Eisen werkervaring:

II. A. de aankomend dio die op het moment van instromen werkzaam is als zorgprofessional kan het volgende aantonen:

Op het gebied van de zorg:	Op het gebied van het onderwijs:
<ul style="list-style-type: none"> • voor de duur van de opleiding werkzaam te zijn als zorgprofessional op hbo-niveau voor minimaal 0,4 fte, in dienstverband bij een zorginstelling of als zelfstandige in een eigen praktijk. OF <ul style="list-style-type: none"> • te beschikken over een minimale werkervaring als zorgprofessional op hbo- niveau van (of gelijkwaardig aan) 2 jaar met een omvang van 0,4 fulltime- equivalent (fte), • én voor de duur van de opleiding te beschikken over een geldige kwaliteitsregistratie in het kwaliteitsregister van de beroepsgroep.	<ul style="list-style-type: none"> • voor de duur van de opleiding te beschikken over een onderwijspraktijkplaats voor 0,2 fte bij een hbo-bacheloropleiding in de zorg.

II. B. de aankomend dio die op het moment van instromen werkzaam is als docent op een hbo-bacheloropleiding in de zorg kan het volgende aantonen:

Op het gebied van de zorg:	Op het gebied van het onderwijs:
<ul style="list-style-type: none"> • voor de duur van de opleiding werkzaam te zijn als zorgprofessional op hbo-niveau voor minimaal 0,2 fte, in dienstverband bij een zorginstelling, als zelfstandige in een eigen praktijk of binnen de docent-aanstelling in een kliniek van de hogeschool, • én voor de duur van de opleiding te beschikken over een geldige kwaliteitsregistratie in het kwaliteitsregister van de beroepsgroep. <p>OF</p> <ul style="list-style-type: none"> • te beschikken over een minimale werkervaring als zorgprofessional op hbo- niveau van (of gelijkwaardig aan) 2 jaar met een omvang van 0,4 fulltime- equivalent (fte), • én voor de duur van de opleiding te beschikken over een geldige kwaliteitsregistratie in het kwaliteitsregister van de beroepsgroep. 	<ul style="list-style-type: none"> • voor de duur van de opleiding te beschikken over een onderwijspraktijk- plaats voor 0,2 fte bij een hbo-bacheloropleiding in de zorg. De werkplek kan als praktijkplaats fungeren.

Aanvullende eis:

III. de aankomend dio heeft het vereiste instroomniveau op het gebied van 1. Wetenschappelijk literatuur zoeken en verwerken; 2. Onderzoeksvaardigheden en statistiek; 3. Taalvaardigheden; 4. Digitale media. Hiervoor is een digitaal deficiëntieprogramma in Canvas ontwikkeld waarmee de aankomend dio zelfstandig eventuele deficiënties kan vaststellen en kan wegwerken.

4. Uitstroomkwalificaties

Na het succesvol afronden van de master Docent HGZO wordt de graad Master of Education (MEd) verstrekt.

5. Competentieprofiel

De master Docent HGZO leidt op tot een innoverende zorgdocent, die functioneert op het raakvlak van onderwijs, zorginhoudelijk onderzoek en zorgpraktijk.

De docent is lid van een team van docenten dat een hbo-bacheloropleiding op het gebied van de gezondheidszorg verzorgt. Hij neemt in dit team een voortrekkersrol in. Niet alleen heeft hij de rol van expertdocent, ook kan hij de rol van onderwijskundig innovator vervullen. De docent heeft ervaring met het uitvoeren van zorginhoudelijk onderzoek en het bijhouden van onderwijskundige literatuur en hij kan deze ervaring, samen met zijn ervaringen in de zorgpraktijk, inzetten bij het innoveren van het onderwijs en bij het begeleiden van studenten. De docent moet zich niet alleen in de huidige situatie staande houden, maar ook in de toekomstige. Aangezien de situatie in zowel het onderwijs als in de gezondheidszorg sterk aan veranderingen onderhevig is, is hij dan ook in staat zijn eigen competenties als docent en als zorgprofessional actueel te houden.

Bovenstaande eisen die gesteld kunnen worden aan de docent zijn vastgelegd in het competentieprofiel van de master Docent HGZO. Dit profiel bestaat uit vier competenties, te weten:

- Competentie Didactisch handelen
- Competentie Innoveren
- Competentie Onderzoeken
- Competentie Professionaliseren

Hieronder wordt per competentie een korte omschrijving van en een toelichting op de competentie gegeven. Tevens wordt door middel van beoordelingsaspecten weergegeven welke kenmerkende elementen binnen de betreffende competentie beoordeeld worden om te bepalen of de competentie beheerst wordt.

Didactisch handelen

Korte formulering:

De docent verzorgt in alle fasen van de opleiding onderwijskundig en zorginhoudelijk verantwoorde onderwijsleersituaties, opdat het gewenste leerproces bij de studenten tot stand komt.

Toelichting:

Studenten worden het meest tot leren uitgedaagd in een krachtige leeromgeving. De docent is een expertdocent die in staat is zo'n omgeving vorm te geven door onderwijskundig en zorginhoudelijk verantwoorde onderwijsleersituaties te ontwerpen. De docent construeert zowel formatieve als summatieve toetsinstrumenten die voldoen aan de geldende kwaliteitseisen. Hij neemt de toetsen af en koppelt de score en feedback aan de studenten terug, opdat de toetsing een bijdrage levert aan de krachtige leeromgeving. De studenten worden in het doorlopen van de onderwijsleersituaties zowel inhoudelijk als procesmatig begeleid door de docent. Het begeleiden kan zowel groepsgewijs, bijvoorbeeld in een hoor- of werkcollege, als individueel plaatsvinden, bijvoorbeeld in het kader van individuele afstudeerprojecten of studieloopbaan-begeleiding. Bij deze werkzaamheden maakt de docent gebruik van zijn gedegen kennis en wetenschappelijke inzichten op het gebied van onderwijs en leren.

In de onderwijsleersituaties toont de docent zich zorginhoudelijk deskundig, vervult hij een voorbeeldfunctie en is hij op de hoogte van de geldende richtlijnen en onderzoeksresultaten op de voor hem relevante gebieden binnen de gezondheidszorg. Door zijn voorbeeldfunctie stimuleert de docent zijn studenten zelf een kritische blik en onderzoekende houding te ontwikkelen en evidence-based en methodisch te handelen. De studenten worden zo goed voorbereid op hun verantwoordelijkheden als toekomstig zorgverlener.

Om zijn onderwijs te verbeteren evalueert de docent voortdurend de effectiviteit en kwaliteit van de onderwijsleersituaties en voert hij waar nodig adequate aanpassingen door.

Beoordelingsaspecten:

1. De docent verantwoordt zijn onderwijsleersituaties onderwijskundig en zorginhoudelijk.
2. De docent speelt in op groepsdynamische processen opdat een krachtige leeromgeving ontstaat.
3. De docent staat model voor de wijze van benadering van het beroep en draagt de normen en waarden van de beroepsgroep uit.
4. De docent verzorgt op een gestructureerde wijze, activerend en door media
5. ondersteund onderwijs.
6. De docent hanteert coachvaardigheden om studenten te ondersteunen bij hun studieloopbaan.
7. De docent toetst de studenten zowel formatief als summatief.
8. De docent evalueert en beoordeelt kritisch de onderwijsleersituaties.

Innoveren

Korte formulering:

De docent innoveert het onderwijs, aansluitend bij ontwikkelingen en wetenschappelijke inzichten in het onderwijs en de gezondheidszorg.

Toelichting:

Onderwijs is nooit af en dus altijd in beweging. De docent heeft een kritische blik t.a.v. het functioneren van de onderwijsorganisatie en de kwaliteit van het onderwijs en draagt actief bij aan het verbeteren hiervan. Op deze wijze levert hij een bijdrage aan de kwaliteitszorg van de organisatie.

De docent is goed op de hoogte van de onderwijsvisie en de toetsvisie van de onderwijsorganisatie en is in staat deze te vertalen naar praktische uitgangspunten voor onderwijsontwikkeling. Hierbij selecteert hij passende ontwerptheorieën. Zowel in het onderwijs als in de gezondheidszorg voltrekken zich in hoog tempo veranderingen. De docent is hier alert op en beoordeelt de waarde van deze veranderingen voor het onderwijs. Relevante ontwikkelingen en onderzoeksresultaten implementeert hij in het onderwijs.

Naast de ontwikkelfase speelt de docent ook een belangrijke rol in de evaluatiefase. In de samenwerking met collega's, leidinggevenden en partijen uit de omgeving van de opleiding is de docent in staat (vernieuwd) onderwijs op een systematische en kritische wijze te evalueren en op deze manier het onderwijs te optimaliseren.

Beoordelingsaspecten:

1. De docent houdt zich op de hoogte van en beoordeelt kritisch (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek op het gebied van onderwijs.
2. De docent levert een bijdrage aan de kwaliteit van zijn onderwijsorganisatie.
3. De docent ontwikkelt, gebruikmakend van ontwerptheorieën, onderwijs dat congruent is met de onderwijsvisie en toetsvisie van de onderwijsorganisatie.
4. De docent integreert onderwijskundige en zorginhoudelijke ontwikkelingen en onderzoeksresultaten in het onderwijs.
5. De docent evalueert (innovaties in het) onderwijs.

Onderzoeken

Korte formulering:

De docent draagt bij aan de verspreiding van zorginhoudelijke kennis en inzichten in het onderwijs door praktijkgericht onderzoek uit te voeren op het gebied van de gezondheidszorg.

Toelichting:

Hogescholen ontwikkelen zich als kenniscentra. De kennisontwikkeling is georganiseerd in lectoraten. Hierbinnen wordt onderzoek uitgevoerd dat gericht is op de zorgpraktijk. De uitkomsten uit dergelijk onderzoek kan de docent vertalen naar het onderwijs bij het innoveren en verzorgen hiervan. De docent kan ook deel uitmaken van een lectoraat. Daar voert de docent zelfstandig (delen van) praktijkgericht onderzoek uit. Hiertoe werkt hij samen met andere professionals uit de gezondheidszorg en onderwijs. De docent functioneert dus op het raakvlak van onderwijs, zorginhoudelijk onderzoek en zorgpraktijk. Ook studenten in het HGZO worden geschoold op het gebied van zorginhoudelijk onderzoek. Met zijn ervaring in het doen van onderzoek begeleidt de docent studenten hierbij. De docent zet zijn onderzoekende houding in bij al zijn werkzaamheden.

Beoordelingsaspecten:

1. De docent houdt zich op de hoogte van en beoordeelt kritisch (inter)nationaal wetenschappelijk onderzoek op zorginhoudelijk gebied.
2. De docent formuleert relevante onderzoeksvragen en ontwikkelt een bijpassend onderzoeksdesign.
3. De docent verzamelt volgens het design de onderzoeksgegevens.
4. De docent verwerkt en interpreteert de onderzoeksgegevens.
5. De docent rapporteert schriftelijk en mondeling over de uitkomsten van het onderzoek en het belang hiervan voor de onderwijspraktijk.

Professionaliseren

Korte formulering:

De docent ontwikkelt zijn didactisch-onderwijskundige competenties voortdurend, opdat hij kan omgaan met (toekomstige) veranderingen.

Toelichting:

Het onderwijs en de gezondheidszorg ontwikkelen zich in hoog tempo. De docent neemt zelf initiatief in het op de hoogte blijven van de ontwikkelingen op deze gebieden. Hij kan deze ontwikkelingen zelfstandig vertalen naar zijn persoonlijk functioneren in het docentschap. De docent laat in zijn werkzaamheden zijn persoonlijke visie op leren en zijn visie op het docentschap blijken zonder het didactisch concept van de onderwijsorganisatie uit het oog te verliezen.

De docent heeft een kritische houding ten aanzien van zijn eigen functioneren en reflecteert regelmatig op zijn handelen. Op deze manier werkt de docent voortdurend aan persoonlijke leerdoelen en is hij in staat zich als docent te blijven professionaliseren. De docent kan (veranderingen in) zijn handelen evidence-based verantwoorden.

Beoordelingsaspecten:

1. De docent reflecteert systematisch op zijn eigen functioneren.
2. De docent geeft aansluitend bij zijn visie op het docentschap vorm aan zijn ontwikkeling tot docent.
3. De docent onderbouwt zijn handelen met evidence-based informatie.
4. De docent houdt zich op de hoogte van actuele ontwikkelingen in het onderwijs en de gezondheidszorg.

6. Structuur van het studieprogramma

6.1 Opzet studieprogramma

Cohort 2017

De totale reguliere opleiding heeft een omvang van 1680 uur, verdeeld over 86 studieweken in een periode van twee jaar en twee maanden. De gemiddelde studielast per week bedraagt ongeveer 20 uur. Het gaat hierbij om de contacturen op de VU, de uren in de onderwijspraktijk en de uren die de dio besteedt aan zelfstudie en (praktijk)opdrachten.

Het eerste studiejaar loopt van oktober 2017 t/m augustus 2018 en bestaat uit 35 studieweken. Het tweede studiejaar is verspreid over twee academische jaren, namelijk de periode van september 2018 t/m augustus 2019 bestaande uit 39 studieweken en de (afroondende) periode van september 2019 t/m november 2019 bestaande uit 12 studieweken.

In elk studiejaar staan per competentie één of meerdere leervragen centraal, waarin de dio werkt aan verschillende beoordelingsaspecten binnen die competentie. Zo wordt de dio in staat gesteld zich binnen de studietijd in alle competenties te bekwamen. In de opleiding worden alle officiële vakanties van het ministerie van OCW gerespecteerd; er is in deze weken geen onderwijs op de VU ingeroosterd, maar er kan wel zelfstudie gevraagd worden en deze weken kunnen gebruikt worden om opdrachten (af) te maken of te herkansen.

De dio's zijn gemiddeld in drie van de vier weken in de maand één vaste dag per week op de VU in Amsterdam, om deel te nemen aan de onderwijsbijeenkomsten. Voor de dio's van cohort 2016 zijn de onderwijsbijeenkomsten gepland op maandag. Op deze vaste onderwijsdag worden drie bijeenkomsten van twee uur gerosterd tussen 9.30 en 16.45 uur.

Naast de onderwijsdag (6 uur per week) op de VU voert de dio zo'n 4-6 uur per week praktijkactiviteiten uit op een onderwijsinstelling. Aan zelfstudie besteedt de dio ongeveer 8-10 uur per week. In zelfstudieweken (roostervrij) is dit zo'n 14-16 uur in de week.

Hieronder staat een schematisch overzicht van de onderwijsprogrammering van de master Docent HGZO cohort 2017 in het studiejaar 2017-2018.

Studiejaar 1 cohort 2017			
Week		Week	
40-41	Onderwijsweken	8-9	Voorjaarsvakantie en zelfstudieweek
42-43	Herfstvakantie en zelfstudieweek	10-11	Onderwijsweken
44	Onderwijsweek	12	Zelfstudieweek (HGZO-congres)
45	Zelfstudieweek	13	Onderwijsweek
46	Onderwijsweek	14	Zelfstudieweek
47	Zelfstudieweek	15-16	Onderwijsweken
48-50	Onderwijsweken	17	Meivakantie
51	Zelfstudieweek	18-19	Zelfstudieweken
52-1	Kerstvakantie	20	Onderwijsweek
2-3	Onderwijsweken	21	Zelfstudieweek
4	Zelfstudieweek	22-27	Onderwijsweken
5-7	Onderwijsweken	28	Start zomervakantie
Omvang: 35 studieweken			

Cohort 2016

De totale reguliere opleiding heeft een omvang van 1680 uur, verdeeld over 86 studieweken in een periode van twee jaar en twee maanden. De gemiddelde studielast per week bedraagt ongeveer 20 uur. Het gaat hierbij om de contacturen op de VU, de uren in de onderwijspraktijk en de uren die de dio besteedt aan zelfstudie en (praktijk)opdrachten.

Het eerste studiejaar loopt van oktober 2016 t/m augustus 2017 en bestaat uit 35 studieweken. Het tweede studiejaar is verspreid over twee academische jaren, namelijk de periode van september 2017 t/m augustus 2018 bestaande uit 39 studieweken en de (afroondende) periode van september 2018 t/m november 2018 bestaande uit 12 studieweken.

In elk studiejaar staan per competentie één of meerdere leervragen centraal, waarin de dio werkt aan verschillende beoordelingsaspecten binnen die competentie. Zo wordt de dio in staat gesteld zich binnen de studietijd in alle competenties te bekwamen. In de opleiding worden alle officiële vakanties van het ministerie van OCW gerespecteerd; er is in deze weken geen onderwijs op de VU ingeroosterd, maar er kan wel zelfstudie gevraagd worden en deze weken kunnen gebruikt worden om opdrachten (af) te maken of te herkansen.

De dio's zijn gemiddeld in drie van de vier weken in de maand één vaste dag per week op de VU in Amsterdam, om deel te nemen aan de onderwijsbijeenkomsten. Voor de dio's van cohort 2016 zijn de onderwijsbijeenkomsten gepland op maandag. Op deze vaste onderwijsdag worden drie bijeenkomsten van twee uur geroosterd tussen 9.30 en 16.45 uur.

Naast de onderwijsdag (6 uur per week) op de VU voert de dio zo'n 4-6 uur per week praktijkactiviteiten uit op een onderwijsinstelling. Aan zelfstudie besteedt de dio ongeveer 8-10 uur per week. In zelfstudieweken (roostervrij) is dit zo'n 14-16 uur in de week.

Hieronder staat een schematisch overzicht van de onderwijsprogrammering van de master Docent HGZO cohort 2016 in het studiejaar 2017-2018.

Studiejaar 2a cohort 2016			
Week		Week	
36-38	Onderwijsweken	8-9	Voorjaarsvakantie en zelfstudieweek
39	Zelfstudieweek	10-11	Onderwijsweken
40-41	Onderwijsweken	12	Zelfstudieweek (HGZO-congres)
42-43	Herfstvakantie en zelfstudieweek	13	Onderwijsweek
44	Zelfstudieweek	14	Zelfstudieweek
45-46	Onderwijsweken	15-16	Onderwijsweken
47	Zelfstudieweek	17	Zelfstudieweek
48-50	Onderwijsweken	18	Meivakantie
51	Zelfstudieweek	19	Zelfstudieweek
52-1	Kerstvakantie	20	Onderwijsweek
2-3	Onderwijsweken	21	Zelfstudieweek
4	Zelfstudieweek	22-27	Onderwijsweken
5-6	Onderwijsweken	28	Start zomervakantie
7	Zelfstudieweek		
Omvang: 39 studieweken			

Cohort 2015

De totale reguliere opleiding heeft een omvang van 1680 uur, verdeeld over 78 weken in twee jaar. De gemiddelde studielast per week bedraagt ongeveer 22 uur. Het gaat hierbij om de contacturen op de VU, de uren in de onderwijspraktijk en de uren die de dio besteedt aan zelfstudie en (praktijk)opdrachten.

Elk studiejaar is verdeeld in trimesters. Het eerste studiejaar loopt van december 2015 t/m november 2016 en bestaat uit trimester 1 van 15 weken, trimester 2 van 12 weken en trimester 3 van 12 weken. Het tweede studiejaar loopt van december 2016 t/m november 2017 bestaat uit trimester 4 van 15 weken, trimester 5 van 12 weken en trimester 6 van 12 weken. Binnen een trimester staan per competentie één of meerdere leervragen centraal, waarin de dio werkt aan verschillende beoordelingsaspecten binnen die competentie. Zo wordt de dio in staat gesteld zich in de twee jaren in alle competenties te bekwamen. In de opleiding worden alle officiële vakanties van het ministerie van OCW gerespecteerd; er is in deze weken geen onderwijs op de VU ingeroosterd, maar er kan wel zelfstudie gevraagd worden en deze weken kunnen gebruikt worden om opdrachten (af) te maken of te herkansen.

De dio's zijn gemiddeld in drie van de vier weken in de maand één vaste dag per week op de VU in Amsterdam, om deel te nemen aan de onderwijsbijeenkomsten. Voor de dio's van cohort 2015 zijn de onderwijsbijeenkomsten gepland op woensdag. Op deze vaste onderwijsdag worden drie bijeenkomsten van twee uur geroosterd tussen 9.30 en 16.45 uur.

Naast de onderwijsdag (6 uur per week) op de VU loopt de dio gemiddeld één dag (8 uur) per week stage op een onderwijsinstelling. Aan zelfstudie besteedt de dio ongeveer 8 uur per week. In zelfstudieweken (roostervrij) is dit zo'n 14 uur in de week.

Hieronder staat een schematisch overzicht van de onderwijsprogrammering van het afrondende deel van het tweede jaar van de master Docent HGZO cohort 2015 in het studiejaar 2017-2018.

Studiejaar 2 (vervolg) cohort 2015	
Week	Trimester 6
36-38	Onderwijsweken
39	Zelfstudieweek
40	Onderwijsweek
41	Zelfstudieweek
42	Herfstvakantie (of zelfstudieweek)
43	Zelfstudieweek (of herfstvakantie)
44	Onderwijsweek
45	Zelfstudieweek
46-48	Onderwijsweken
Omvang	12 studieweken
Jan 18	Diplomerings

6.2 Opbouw studie jaren

Per studiejaar is een studiehandleiding samengesteld. In deze handleiding is per competentie te vinden welke leervragen centraal staan in de verschillende perioden. Met behulp van de leervragen werkt de docent aan één of meerdere beoordelingsaspecten binnen een competentie en legt hij accenten in zijn eigen leerproces. Tijdens een leervraag zijn ondersteunende bijeenkomsten op de VU geroosterd en zijn zelfstudie- en praktijkactiviteiten geformuleerd. De leervragen zijn zo gekozen dat alle competenties en beoordelingsaspecten aan bod komen. Een uitvoerige beschrijving van de leervragen is te vinden in hoofdstuk 7.

Werken aan de competenties

Gedurende de opleiding zijn er vier manieren waarop de dio aan zijn competenties werkt.

Als eerste is de belangrijkste manier voor de dio om aan zijn competenties te werken de onderwijspraktijk. Op de onderwijsinstelling zal de dio met alle facetten van het docentschap in aanraking komen, aansluitend bij het competentieprofiel. De praktijken die de dio maakt, worden deels aangestuurd in de studiehandleidingen en zijn deels zelf in te vullen door de dio.

Als tweede werkt de dio doorlopend aan verschillende (oefen)opdrachten. Deze opdrachten worden aangestuurd vanuit de leervragen; de oefenopdrachten hebben een diagnostische functie, de opdrachten hebben een selectieve functie. De meeste opdrachten zijn gekoppeld aan realistische praktijksituaties en hebben de ruimte voor de dio om eigen accenten te leggen.

Als derde volgt de dio bijeenkomsten op de VU. Er zijn twee soorten bijeenkomsten waarin de dio's aan hun competenties kunnen werken:

1. De onderwijsbijeenkomsten zijn ondersteunende inhoudelijke bijeenkomsten aansluitend bij de leervragen die centraal staan. Deze bijeenkomsten worden veelal verzorgd door medewerkers van het UCGB. In deze bijeenkomsten wordt theoretische en praktische ondersteuning geboden voor het uitvoeren van (oefen)opdrachten binnen de leervragen, die zich richten op de competenties Didactisch Handelen, Innoveren of Onderzoeken. Er wordt in de onderwijsbijeenkomsten gebruik gemaakt van een variatie in werkvormen, waaronder instructievormen, interactievormen, opdrachtvormen, samenwerkingsvormen, spelvormen en consultbijeenkomsten. Aansluitend bij de onderwijsvisie wordt binnen deze werkvormen van de dio een actieve inbreng en samenwerking met andere dio's verwacht.
2. Ongeveer vijftien keer per studiejaar is een professionaliseringsbijeenkomst ingeroosterd. In deze bijeenkomsten staat de (leervraag van de) competentie Professionaliseren centraal. De bijeenkomsten worden begeleid door de coaches. De coaches zijn medewerkers van het UCGB. In deze professionaliseringsbijeenkomsten staat reflectie t.b.v. de docentprofessionalisering van de dio's centraal, is er tijd voor intervisie met de mededio's, zijn er oefenmomenten, wordt gewerkt aan het portfolio, is er ruimte voor zorginhoudelijke beroepsverdieping en is er tijd voor individuele gesprekken met de coach. Naarmate de opleiding vordert, neemt de sturing vanuit de coaches af en worden de dio's steeds meer zelf verantwoordelijk voor een zinvolle invulling van deze bijeenkomsten. Op deze manier is er ruimte voor het werken aan persoonlijke leerwensen.

Als vierde zal voor verschillende bijeenkomsten op de VU en voor de opdrachten door de dio zelfstudie (m.n. literatuurstudie) gedaan moeten worden. Ook deze zelfstudieactiviteiten worden in de studiehandleidingen beschreven.

Met bovengenoemde activiteiten zal de dio zich tijdens de opleiding onderwijskundig, (vak)didactisch en zorginhoudelijk – meestal in combinatie – verdiepen. Het staat de dio overigens (tot op zekere hoogte) vrij om zelf te kiezen op welke manier hij de competenties wil verwerven. Voor de procedure omtrent het afwijken van het onderwijsprogramma wordt verwezen naar paragraaf 9.3 uit deze studiegids en naar 'Regels en richtlijnen omtrent toetsing' (zie Canvas).

7. Inhoud studieprogramma

In dit hoofdstuk worden de leervragen beschreven.

Onderstaand figuur geeft een overzicht van de leervragen in de verschillende studie jaren vanaf cohort 2016.

Ma Docent HGZO	Studiejaar 1											Studiejaar 2a							Studiejaar 2b								
Maand → Competentie ↓	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul-aug (vak)	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul-aug (vak)	Sep	Okt	Nov		
Didactisch handelen (580)	DH.I Hoe maak ik een onderwijskundige lesverantwoording? (85)											DH.III BKE Basis Kwalificatie Examineren (70)															
	DH.II Hoe creëer ik een krachtige leeromgeving in mijn on-											derwijs? (205)		DH.V Hoe verzorg ik onderwijs in de afstudeer fase? (150)													
												DH.IV Hoe coach ik studenten in hun ontwikkeling tot beroeps-beoefenaar? (70)															
Onderzoeken (415)	OZ.I Hoe maak ik mijn lesinhoud evidence-based? (60)																										
	OZ.II Hoe verricht ik praktijkgericht zorgin-											houdelijk onderzoek? (355)															
Innoveren (435)												IN.I Hoe draag ik bij aan de kwaliteit van mijn onderwijs-organisatie? (80)							IN.II Hoe overbrug ik de kloof tussen onderwijskundig onderzoek en onderwijspr.? (50)								
																							IN.III Hoe innoveer ik een verantwoorde wij-			het onderwijs op ze? (305)	
Professionaliseren (250)	PR Hoe professionaliseer ik mijzelf? (250)																										

7.1 Studiejaar 1 cohort 2017

In het eerste studiejaar wordt een start gemaakt met alle vier de competenties van het docentprofiel van de master Docent HGZO.

Op het gebied van Didactisch Handelen leert de dio in leervraag DH.I (85 sbu) welke didactische overwegingen een docent allemaal kan maken bij het voorbereiden en ontwerpen van afzonderlijke onderwijsleersituaties. De dio verdiept zich hiervoor in verschillende leertheorieën en onderwijskundige ontwerpbenaderingen op micro-niveau, zodat hij een les op een systematische manier kan ontwerpen en theoretisch kan onderbouwen. In leervraag DH.II (205 sbu, waarvan 150 sbu in studiejaar 1)) staat het uitvoeren van een lesontwerp centraal: het lesgeven. In deze leervraag wordt aandacht besteed aan een diversiteit aan factoren die de effectiviteit van uw lessen beïnvloedt. De dio leert effectieve leersituaties te verzorgen en rekening te houden met groepsdynamische verschijnselen die in leersituaties kunnen ontstaan. Tevens leert hij zijn didactisch handelen te onderbouwen met recente literatuur en didactische werkvormen systematisch te evalueren. In het eerste studiejaar vindt een diagnostisch lesbezoek van de coach plaats.

Op het gebied van de competentie Innoveren wordt leervraag IN.I (80 sbu) verzorgd, die zich richt op de kwaliteitszorg binnen een onderwijsinstelling. De dio gaat aan de slag met het analyseren van een knelpunt binnen een onderwijsinstelling en beschrijft adviezen ter verbetering, waarmee hij een bijdrage levert aan de kwaliteit van de onderwijsorganisatie.

In het kader van de competentie Onderzoeken staat in leervraag OZ.I (60 sbu) het kritisch beoordelen van (inter)nationaal wetenschappelijke literatuur op het gebied van de gezondheidszorg centraal en het vertalen van de resultaten naar de onderwijspraktijk. De dio leert als docent onderzoek op zorginhoudelijk gebied op kwaliteit te beoordelen en zijn studenten over actuele literatuur te informeren. Vervolgens gaat de dio in leervraag OZ.II (355 sbu, waarvan 190 sbu in studiejaar 1) aan de slag met een zorginhoudelijk onderzoeksproject. Een HGZO-docent krijgt steeds vaker een rol bij het uitvoeren van praktijkgericht zorginhoudelijk onderzoek, bijvoorbeeld binnen een lectoraat, en moet studenten kunnen begeleiden die dergelijk onderzoek uitvoeren. Tijdens deze leervraag doorloopt de dio zelf de verschillende fasen van onderzoek. De dio's voeren in tweetallen een kwantitatief onderzoek uit gericht op een zorginhoudelijke praktijkvraag. In het eerste jaar wordt het onderzoeksvoorstel geschreven en krijgen de dio's statistiekonderwijs.

Als laatste werkt de dio aan de competentie Professionaliseren middels een doorlopende leervraag PR (250 sbu, waarvan 95 in studiejaar 1). In het eerste studiejaar staat met name het zichtbaar maken van en systematisch reflecteren op het eigen didactisch handelen, het bijhouden en kennisdelen van ontwikkelingen in zorg en onderwijs en intervisie centraal. In het eerste jaar vindt een diagnostisch portfoliogesprek met de coach plaats.

7.2 Studiejaar 2a cohort 2016

Op het gebied van Didactisch Handelen krijgt leervraag DH.II nog een vervolg (205 sbu, waarvan 55 sbu in studiejaar 2) en vindt binnen deze leervraag een selectief lesbezoek van de coach plaats. Verder wordt in het tweede studiejaar binnen deze competentie leervraag DH.III (70 sbu) opgestart. Deze leervraag is zo vormgegeven dat het volgen hiervan en het voldoen aan de criteria van de eindproducten leidt tot een certificaat Basis Kwalificatie Examineren (BKE). Ook wordt aandacht besteed aan het begeleiden van individuele studenten en aan het verzorgen van onderwijs in de afstudeerfase. De dio leert binnen leervraag DH.IV (70 sbu) coachgesprekken te voeren, zowel in het kader van studieloopbaanbegeleiding als in het kader van het begeleiden van afstudeerwerken. Op de onderwijspraktijkplaats zal de dio in het kader van leervraag DH.V (150 sbu) ook een bijdrage leveren aan het onderwijs in de hoofd- en afstudeerfase. Er vindt een beoordeling van een leersituatie in de hoofdfase door de coach plaats. Specifieke aandacht gaat naar betrokkenheid in de afstudeerfase van hbo-bachelorstudenten en het analyseren van de toetscyclus van afstudeerwerken.

Op het gebied van de competentie Innoveren maakt de dio in leervraag IN.II kennis met verschillende typen onderwijskundig onderzoek, en de rol van docent hierin, en leert de dio resultaten van onderwijskundig onderzoek op waarde in te schatten en toe te passen in de onderwijspraktijk. Vervolgens wordt in leervraag IN.III (305 sbu) één van de eindwerkstukken opgestart, het innovatieproject. Binnen dit innovatieproject doorloopt de dio de verschillende fasen van een onderwijskundig ontwerpproces, namelijk de analysefase, de constructiefase en de evaluatiefase. De dio verantwoordt de onderwijsinnovatie onderwijskundig en zorginhoudelijk. Eerst schrijft de dio een plan van aanpak voor dit project, waarin met name de analysefase centraal staat.

In het laatste deel van de opleiding staat het uitvoeren van het innovatieproject centraal en het schrijven van een onderwijskundige en zorginhoudelijke verantwoording van het onderwijsontwerp. Aan het eind van de opleiding vindt een symposium over deze projecten plaats.

Binnen de competentie Onderzoeken werken de dio's verder aan hun onderzoeksproject (355 sbu, waarvan 165 sbu in studiejaar 2). In het tweede studiejaar gaan ze aan de slag met de dataverzameling en data-analyse van hun eigen onderzoek en het schriftelijk en mondeling rapporteren van onderzoek. Het onderzoeksrapport wordt afgerond en gepresenteerd en er vindt een individuele verdediging van het onderzoek plaats.

In het kader van de competentie Professionaliseren vervolgt leervraag PR (250 sbu, waarvan 155 in studiejaar 2) vervolgt zich op dezelfde manier als in het eerste studiejaar; zowel de ontwikkeling van de dio als docent als de ontwikkeling als zorgprofessional krijgt aandacht. Er vindt een selectief portfoliogesprek met de coach plaats. De dio gaat zich vanuit deze leervraag ook verdiepen in een lectoraat dat zich richt op zijn eigen vakgebied. Binnen deze leervraag wordt tevens het tweede eindwerkstuk aangestuurd. Via verschillende deelopdrachten op de onderwijspraktijkplaats werkt de dio aan een zelfevaluatie op de vier competenties. Er worden tot slot eindgesprekken gevoerd met de coach en een onafhankelijke assessor, waarin de dio aantoont alle competenties te beheersen.

7.3 Trimester 6 cohort 2015

In trimester 6 rondt de dio de opdrachten behorend bij leervraag DH.V, het verzorgen van onderwijs in de hoofdfase en het begeleiden en beoordelen van een afstudeerwerken, af. Het accent in dit trimester ligt op leervraag IN.III, het uitvoeren van het innovatieproject en het schrijven van een onderwijskundige en zorginhoudelijke verantwoording van het onderwijsontwerp. Aan het eind van de opleiding vindt een symposium over deze projecten plaats.

Tot slot vinden binnen leervraag PR de laatste professionaliseringsbijeenkomsten en de selectieve portfoliogesprekken met de coach plaats en worden de eindgesprekken gevoerd met de coach en een onafhankelijke assessor, waarin de dio aantoont alle competenties te beheersen.

8. Studiebegeleiding

8.1 Coaches

Tijdens de master Docent HGZO krijgt elke dio een coach toegewezen. Dit is van belang om planning, (bij)sturing en evaluatie van de leeractiviteiten te optimaliseren. De dio zelf blijft altijd de eerst verantwoordelijke voor het verloop van zijn leerproces. Coaches ondersteunen dio's bij het vinden en verwerken van leerstof, bij het oefenen van (vak)didactische vaardigheden, zij geven feedback en initiëren reflectie op het leerproces. Bij de begeleiding van het leerproces van de dio is ook aandacht voor eventuele studiebelemmerende factoren zoals bijvoorbeeld motivatieproblematiek, planning van activiteiten en prestatieangst. De coach heeft dan vooral een stimulerende, voorwaarden scheppende en ondersteunende rol. Zo nodig adviseert een coach om passende hulpverlening te zoeken.

De coaches vervullen een begeleidende rol tijdens de professionaliseringsbijeenkomsten. In deze bijeenkomsten worden onderling bindende afspraken gemaakt over inbreng, aanwezigheid en samenwerking. Centrale onderwerpen van de bijeenkomsten zijn reflectie, intervisie, oefenen, uitwisselen van praktijkervaringen, ontwikkeling op de competenties, het digitaal portfolio en zorginhoudelijke verdieping. Naarmate de opleiding vordert, neemt de sturing vanuit de coaches af en worden de dio's steeds meer zelf verantwoordelijk voor een zinvolle invulling van deze bijeenkomsten. Op deze manier is er ruimte voor het werken aan persoonlijke leerwensen.

Het zal voorkomen dat één van de coaches de bijeenkomst begeleidt, terwijl een andere coach individuele gesprekken met dio's voert. De dio kan op eigen initiatief begeleidingsgesprekken tijdens de professionaliseringsbijeenkomsten aanvragen met zijn coach. De coach neemt tweemaal per jaar contact op met de praktijkbegeleider over het verloop van de praktijkactiviteiten van de dio.

Het contact tussen de dio en de coach over de twee studie jaren loopt als volgt:

Eerste studiejaar cohort 2017

- Vanaf het begin van de opleiding starten direct de professionaliseringsbijeenkomsten en worden werkafspraken gemaakt. In de eerste helft van het studiejaar worden de bijeenkomsten voornamelijk ingevuld en geleid door de coaches, in de tweede helft is meer ruimte voor eigen invulling.
- Er vindt een opstartgesprek plaats tussen dio en coach. Tijdens dit gesprek wordt onder andere de planning van de opleiding besproken.
- Er vindt een diagnostische portfoliogesprek plaats tussen de dio en coach. Hierin staat de professionalisering van de dio centraal en komen adviezen met betrekking tot de studieplanning aan bod. Hierbij wordt rekening gehouden met eventuele eerder verworven competenties (EVC's). De coach vervult hierin een adviserende rol.
- De coach bezoekt de dio eenmaal de dio op zijn onderwijsinstelling om een les te beoordelen. Dit lesbezoek heeft een diagnostische functie.

Tweede studiejaar cohort 2016

- De professionaliseringsbijeenkomsten worden vervolgd, waarin de dio's grotendeels zelf verantwoordelijk zijn voor een zinvolle invulling.

- In het tweede jaar bezoekt de coach de dio twee maal op zijn onderwijsinstelling om een les selectief te beoordelen, eenmaal een les naar keuze en eenmaal een les in de afstudeerfase.
- In het tweede jaar vindt een selectief portfoliogesprek plaats. Aan de hand van het portfolio en het gesprek beoordeelt de coach de professionalisering van de dio.
- Aan het eind van de opleiding vindt een eindgesprek plaats tussen de dio en de coach, waarin de coach samen met een onafhankelijke assessor een beoordelende rol heeft t.a.v. een eindwerkstuk.

Tweede studiejaar (trimester 6) cohort 2015

- In trimester 6 vinden selectieve portfoliogesprekken plaats. Aan de hand van het portfolio en het gesprek beoordeelt de coach de professionalisering van de dio.
- Aan het eind van trimester 6 vindt een eindgesprek plaats tussen de dio en de coach, waarin de coach samen met een onafhankelijke assessor een beoordelende rol heeft t.a.v. een eindwerkstuk.

8.2 Docenten

Binnen de opleiding verzorgen verschillende docenten bijeenkomsten op de VU en bieden zij begeleiding bij (oefen)opdrachten vanuit de leervragen. De docenten zijn inhoudelijk deskundig, zijn verantwoordelijk voor evidence-based onderwijs en vervullen hiermee een voorbeeldfunctie.

8.3 Praktijkbegeleider

De begeleiding vanuit de onderwijsinstelling van een dio die daar stage loopt wordt gecoördineerd door de praktijkbegeleider met een didactische bevoegdheid en vakinhoudelijke expertise. De praktijkbegeleider is het centrale aanspreekpunt voor de dio en de master Docent HGZO en draagt zorg voor de vakinhoudelijke en vakdidactische begeleiding en beoordeling van het didactisch handelen van de dio op de onderwijspraktijkplaats. De praktijkbegeleider verzorgt de introductie op de praktijkinstelling en bewaakt de continuïteit van de begeleiding van het leerproces. Samen met de dio wordt geprobeerd de leeractiviteiten in de praktijk zo goed mogelijk in te passen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de studiegids en de studiehandleidingen. Voor een deel kan de praktijkbegeleider de begeleiding of beoordeling doorschuiven naar collega's. De praktijkbegeleider blijft echter verantwoordelijk en ondertekent ook alle beoordelingen vanuit de praktijk.

Op vaste momenten neemt de coach vanuit de master Docent HGZO contact op met de praktijkbegeleider, maar indien dit voor de voortgang van de praktijk noodzakelijk is, kan de praktijkbegeleider te allen tijde contact opnemen met de coach.

Een beschrijving van de praktijkactiviteiten en de begeleiding is opgenomen in bijlagen 2, 3 en 4.

Voor een dio met een docentaanstelling binnen een onderwijsinstelling die door de master Docent HGZO is goedgekeurd als onderwijspraktijkplaats geldt dat de leidinggevende verantwoordelijk is voor het faciliteren van bovenstaande begeleiding en voor de beoordelingen vanuit de praktijk.

8.4 Begeleiders zorginhoudelijk onderzoek

Het UCGB heeft samenwerkingsverbanden afgesloten met onderzoeksinstituten en lectoraten die zich richten op praktijkgericht onderzoek op het gebied van de gezondheidszorg. De begeleiders

vanuit deze onderzoeksinstituten of lectoraten zijn minimaal gepromoveerd en dragen zorg voor de zorginhoudelijke begeleiding en beoordeling van de dio's gedurende de uitvoering van hun onderzoek. Voor de procesmatige begeleiding en de begeleiding op het gebied van algemene onderzoeksvaardigheden is een begeleider beschikbaar die verbonden is aan de master Docent HGZO.

9. Examenreglement

Hieronder staan de belangrijkste aspecten uit het examenreglement beschreven en toegelicht. Voor de volledige Onderwijs- en examenregeling (OER), de Regels en richtlijnen omtrent toetsing en het toetsbeleidsplan wordt verwezen naar Canvas.

9.1 Toetsing

Inleverdata

De inleverdatum van een opdracht valt altijd op de onderwijisdag van de dio in de genoemde week. Als de dio verhinderd is een opdracht op tijd in te leveren of een gemaakte afspraak na te komen, dient hij dit vooraf met redenen mee te delen aan de examencommissie. Zie voor de procedure voor een aanvraag bij de examencommissie de informatie op Canvas. Als aan deze meldingsplicht niet is voldaan, wordt aan de betreffende opdracht een onvoldoende toegekend.

Fraude en plagiaat

Onder fraude wordt verstaan: het bedrieglijk handelen of nalaten van een student dat erop gericht is het vormen van een juist oordeel omtrent beoordelingsaspecten van competenties van dio's geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. Plagiaat is het letterlijk overnemen van (delen van) andermans werk zonder bronvermelding en presenteren als eigen werk. Ook parafaseren of samenvatten van andermans werk kan plagiaat zijn, als onvoldoende aan de bron wordt gerefereerd. Wanneer er fraude of plagiaat wordt geconstateerd of vermoed, wordt dit door de examiner gemeld aan de examencommissie. Deze zal dan een onderzoek instellen en zo nodig een sanctie opleggen. In het Toetsbeleidsplan en Regels en Richtlijnen (zie Canvas) wordt aangegeven hoe fraude en plagiaat zoveel mogelijk wordt voorkomen en welke procedure hierbij gevolgd wordt.

Openbaarheid van toetsing

De dio mag, na toestemming van de examencommissie, zich laten vergezellen door een belangstellende uit het bedrijf/opleiding waar de dio werkzaam is. Deze belangstellende heeft de status van toehoorder en mag derhalve geen vragen stellen en kan geen invloed uitoefenen op het resultaat.

9.2 Studieduur

Reguliere studieduur

Het studieprogramma is vanaf cohort 2016 geroosterd over een periode van twee jaar en twee maanden. In deze periode verwerft de dio alle competenties. Voor alle opdrachten (selectieve toetsen) geldt dat in de studiehandleiding is vastgelegd wat de deadline van de eerste kans en de deadline van de twee kans is. Indien de dio met reden de deadline van een opdracht niet kan behalen, kan hij uitstel aanvragen bij de examencommissie volgens de "procedure aanvragen bij de examencommissie" (zie Canvas). Dit kan mogelijk leiden tot studieduurverlenging (zie hieronder). Het uitstel moet aangevraagd en gehonoreerd zijn voor het verstrijken van de deadline van de opdracht. Indien een kans te laat wordt ingeleverd, is de opdracht onvoldoende.

Als de dio door bijzondere omstandigheden (ziekte, zwangerschap of bijzondere familieomstandigheden) niet in staat is geweest om te voldoen aan bovenstaande voorwaarden, kan hij volgens de procedure op Canvas een schriftelijk verzoek indienen bij de examencommissie voor een extra kans.

Studieduurverlenging

Indien een dio studievertraging oploopt, kan de dio studieduurverlenging aanvragen bij de examencommissie volgens de “procedure aanvragen bij de examencommissie” (zie Canvas). De maximaal toegestane studietijd is 3 jaar. Er is sprake van studieduurverlenging voor cohort 2015 indien nog opdrachten (toetsen) worden ingeleverd of afgenomen na 31 januari 2018, voor cohort 2016 na 31 januari 2019 en voor cohort 2017 na 31 januari 2020. Ook voor de studieduurverlenging betaalt de dio cursusgeld, naar rato van het aantal maanden dat de dio nog nodig heeft om de opleiding af te ronden.

Indien de dio besluit ten gevolge van aantoonbare bijzondere omstandigheden de opleiding tijdelijk stop te zetten, moet hiervoor volgens de procedure op Canvas een verzoek ingediend worden bij de examencommissie. Ook het verzoek tot voortzetting van de opleiding moet ingediend worden bij de examencommissie.

Verkorte studieduur bij Eerder Verworven Competenties (EVC's)

Indien de dio al voor de opleiding relevante scholingen heeft gevolgd, en/of wanneer de dio relevante onderwijservaring heeft, kan het zijn dat al enkele van de competenties zijn behaald of delen (beoordelingsaspecten) daarvan. Het is dan mogelijk voor de start van de opleiding een EVC-procedure te doorlopen. Aan de hand van een door de dio ingevuld EVC-document zullen assessoren van opleiding de competenties toetsen en beoordelen en bepalen welk traject daarbij wenselijk is. Op basis van deze beoordelingen en dit advies zal door de examencommissie worden vastgesteld of de opleiding met minder studielast afgerond kan worden. De opleiding behoudt zich het recht voor om geen EVC-beoordeling te laten plaatsvinden indien er naar inzicht van de medewerkers van de opleiding niet genoeg relevant bewijsmateriaal bij de competenties getoond kan worden. Dit zal dan zo spoedig mogelijk worden meegedeeld. Een EVC-beoordeling kent geen herkansing.

9.3 Individuele leerroute

De dio kan zelf zijn activiteiten plannen en combineren met persoonlijke leerwensen. Voor elke opdracht is het mogelijk een alternatieve opdracht te maken indien de dio dit wenst. Alternatieve opdrachten, vrijstellingen of andere afwijkingen van het voorgeschreven programma kunnen worden aangevraagd bij de examencommissie volgens de “procedure aanvragen bij de examencommissie” (zie Canvas). Voordat afgeweken kan worden van het onderwijs- en toetsprogramma, dient een besluit van de Examencommissie ontvangen te zijn. Dit betekent dat indien het verzoek te laat is ingediend, de wijziging niet meer mogelijk zal zijn.

9.4 Herkansingsbeleid

Wanneer de eerste kans van een opdracht onvoldoende is beoordeeld, krijgt de dio één herkansing. Deze herkansing kan bestaan uit een aanvullende opdracht of het opnieuw uitvoeren van een opdracht. De beoordelaar bepaalt welke vorm van herkansen van toepassing is op de dio. De deadlines voor herkansingen zijn vastgelegd in de studiehandleiding. Wanneer een herkansing

eveneens als onvoldoende wordt beoordeeld, kan de dio de opleiding niet voortzetten. Compensatie van een onvoldoende toetsresultaat met een andere toets is niet mogelijk. De dio kan bij een onvoldoende herkansing bij de toelatingscommissie een verzoek indienen om, met behoud van behaalde studieresultaten (dit is ter beoordeling van de examencommissie), opnieuw in te stromen bij het volgende cohort.

Bovenstaande geldt niet voor de oefenopdrachten, daar deze uitsluitend dienen als oefening. Een EVC-beoordeling kent geen herkansing.

9.5 Afsluitingsprocedure

Vervroegde uittreding

Wanneer een dio vroegtijdig de opleiding verlaat, wordt een afrondend gesprek gehouden met de coach en/of de opleidingscoördinator. De dio krijgt een overzicht van de behaalde resultaten mee. Er is geen sprake van restitutie van cursusgeld.

Afsluiting opleiding en uitreiking getuigschriften

De dio is geslaagd voor de opleiding indien alle competenties verworven zijn. In een vergadering van de examencommissie wordt op grond van de resultaten van de afrondende toetsing vastgesteld welke dio's geslaagd zijn voor de opleiding en het getuigschrift krijgen uitgereikt.

Als mocht blijken dat een dio nog verplichtingen heeft naar de master Docent HGZO (bijvoorbeeld het cursusgeld is (nog) niet voldaan), zal de uitreiking van het getuigschrift worden opgeschort.

De uitreiking van diploma's vindt éénmaal per jaar plaats. Indien een dio de opleiding eerder heeft afgerond, komt deze datum op het diploma te staan. Het diploma kan indien gewenst eerder worden opgehaald.

9.6 Bezwaar- en beroepsprocedure

De dio die bezwaar heeft tegen een beoordeling maakt dit schriftelijk kenbaar bij de examiner/beoordelaar die de waardering heeft toegekend. Dit kan leiden tot:

- Consensus tussen dio en examiner/beoordelaar.
- Geen consensus tussen dio en examiner/beoordelaar. De dio kan schriftelijk bezwaar indienen bij de examencommissie. Het bezwaar dient zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen zes weken na de dag van de bekendmaking van de waardering, te worden ingediend.
- Als het bezwaar niet naar tevredenheid is opgelost, kan de dio beroep aantekenen bij het College van Beroep voor de Examens (CoBEx) van de Vrije Universiteit. Het beroep dient zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken na de beslissing van de Examencommissie te worden aangetekend.
- Het CoBEx beslist binnen vier weken na ontvangst van het beroep en deelt de beslissing schriftelijk mede. Deze beslissing is bindend voor alle partijen.

Bijlage 1 Werkveldcommissie

De werkveldcommissie levert een bijdrage aan de kwaliteitsbewaking van de master Docent HGZO en van de leergangen Opleiden in de zorg. Haar functie is tweeledig. Enerzijds heeft de commissie een signaleringsfunctie met betrekking tot (inter)nationale ontwikkelingen in het werkveld van de zorg en het zorgonderwijs. Anderzijds adviseert zij over de vertaling van deze ontwikkelingen in de masteropleiding en de leergangen. De samenstelling van de werkveldcommissie is zo gekozen dat er zowel vanuit verschillende beroepsgroepen in zorg als vanuit verschillende zorgopleidingen een vertegenwoordiger zitting heeft. Daarnaast zijn drie medewerkers van de Vrije Universiteit als vertegenwoordigers van de opleidingen lid van deze commissie.

Taken

De commissie adviseert, gevraagd en ongevraagd, over:

- de inhoudelijke aansluiting van de master en de leergangen op de behoefte uit het werkveld;
- de relevantie van gesignaleerde ontwikkelingen voor de inhoud van de master en leergangen;
- het niveau en de inzetbaarheid van afgestudeerden van de opleidingen.

Werkwijze

De commissie vergadert eenmaal per jaar tijdens het tweedaagse HGZO-congres (studiejaar 2016-2017 op 23 en 24 maart in Lunteren). De (plaatsvervangend) directeur is voorzitter van deze vergaderingen. Vergaderstukken en agenda worden twee weken van tevoren rondgestuurd. Op de dag van de vergadering kunnen de leden gratis deelnemen aan andere workshops en reiskosten worden vergoed volgens de regeling van de Vrije Universiteit.

Samenstelling

Leden

Dhr. J. Hoekman
Mw. W. Remijnse
Mw. M. Steltman, MSc.
Op zoek
Mw. L. Steverink
Dr. B. Visser
Mw. J. Stuart
Mw. D. van den Berg, MSc.
Drs. K. Boonstra
Mw. B. Zwartendijk

Werkveld

Anesthesiemedewerkers – docent Saxion + bestuurslid NVAM
Diëtisten – beleidsadviseur NVD
Ergotherapeuten – docent / propedeusecoördinator HvA
Fysiotherapeuten
Mondhygiënist – bestuurslid NVM
Oefentherapeuten Mensendieck/Cesar – opleidingsmanager + lector HvA
Operatieassistenten – praktijkcoördinator BovenIJ + secretaris LVO
Verpleegkundigen – docent Avans Hogeschool
Directeur College Ziekenhuis Opleidingen (CZO)
Bestuurslid Vereniging Branche-opleidingsinstituten Gezondheidszorg (VBG) + hoofd opleidingen Leiden University Medical Center

Vrije Universiteit

Mw.drs. I.M.A. Boon
(voorzitter)
Mw.drs. J.R. Born
(secretaris)
Mw.prof.dr. M. Pijnappels
Universitair Centrum voor Gedrag en Beweging
Plaatsvervangend directeur
Universitair Centrum voor Gedrag en Beweging
Opleidingscoördinator master Docent HGZO
Faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen
Opleidingsdirecteur master Docent HGZO

Bijlage 2   Praktijkactiviteiten eerste jaar C17

Tijdens de hele opleiding zal de dio in de onderwijspraktijk verschillende activiteiten verrichten (het onderzoeksproject binnen leervraag OZ.II valt buiten de onderwijspraktijkuren).

Eerste studiejaar

Doorlopende activiteiten (in het kader van PR):

- feedbackgegevens van praktijkbegeleider / studenten verzamelen over verzorgde leersituaties
- zelf reflecteren op je didactisch handelen
- samenwerken en managen van eigen taken in een onderwijsinstelling
- monitoren van ontwikkelingen in zorg en onderwijs

In het kader van DH.I (okt 2017 – mrt 2018):

- observeren en analyseren van leersituaties

In het kader van DH.II (okt 2017 – jun 2018):

- ontwerpen en uitvoeren evidence-based leersituaties (ca. 20 leersituaties)
- diagnostische lesbeoordeling door coach
- beoordeling verantwoording lesinhoud door inhoudsdeskundige

In het kader van IN.I (mrt 2017 – jun 2018)

- signaleren en analyseren van knelpunt t.b.v. kwaliteitsverbetering onderwijsorganisatie

De begeleiding vanuit de onderwijsinstelling van de dio kan verdeeld worden over meerdere docenten. De praktijkbegeleider blijft eindverantwoordelijk.

De begeleiding omvat het eerste jaar met name de volgende activiteiten:

- introductie van de dio op de onderwijsinstelling;
- samen met dio plannen van en mogelijkheden creëren voor de uit te voeren praktijkopdrachten, waarbij de dio zelf het initiatief neemt;
- het voorbespreken, bijwonen en nabespreken van enkele door de dio te geven leersituaties;
- het beoordelen van een leersituatie op vakinhoud;
- het voeren van begeleidingsgesprekken (3 à 4 keer per jaar).

De begeleiding vanuit de onderwijspraktijkplaats in het eerste jaar zal ongeveer 25 uur in beslag nemen.

Bijlage 3   Praktijkactiviteiten tweede jaar C16

Tijdens de hele opleiding zal de dio in de onderwijspraktijk verschillende activiteiten verrichten (het onderzoeksproject binnen leervraag OZ.II valt buiten de onderwijspraktijkuren).

Tweede studiejaar

Doorlopende activiteiten (in het kader van PR):

- samenwerken en managen van eigen taken in een onderwijsinstelling
- monitoren van ontwikkelingen in zorg en onderwijs
- feedback verzamelen op het gebied van de vier competenties
- deelopdrachten in het kader van eindwerkstuk PR
- lesbeoordeling door en reflectiegesprek met praktijkbegeleider
- evaluatiegesprek voeren met praktijkbegeleider a.d.h.v. zelfevaluatie

In het kader van DH.II (sep 2017 – nov 2017):

- ontwerpen en uitvoeren evidence-based leersituaties (ca. 5 leersituaties)
- selectieve lesbeoordeling door coach

In het kader van DH.III (sep 2017 – jun 2018)

- activiteiten in het kader van de Basis Kwalificatie Examineren

In het kader van DH.IV (sep 2017 – mrt 2018)

- coachen van individuele studenten

In het kader van DH.V (dec 2017 – sep 2018)

- ontwerpen en uitvoeren evidence-based leersituaties in de afstudeerfase (ca. 10 leersituaties)
- begeleiden (video-opnames) + beoordelen (analyse toetscyclus) afstudeerwerken
- beoordeling door coach en beoordeling vakdidactiek door inhoudsdeskundige van een les in de afstudeerfase

In het kader van IN.II (jan 2018 – apr 2018)

- toepassen van onderwijskundig wetenschappelijke literatuur in de onderwijspraktijk

In het kader van IN.III (apr 2018 – nov 2018)

- schrijven plan van aanpak voor innovatieproject
- uitvoeren innovatieproject; ontwerpen van onderwijs en schrijven legitimeringsrapport

De begeleiding omvat het tweede jaar met name de volgende activiteiten:

- samen met dio plannen van en mogelijkheden creëren voor de uit te voeren praktijkopdrachten, waarbij de dio zelf het initiatief neemt;
- het bijwonen en voor-/nabespreken van enkele door de dio te geven leersituaties;
- het voeren van begeleidingsgesprekken (2 à 3 keer per jaar);

- het beoordelen van een leersituatie in de afstudeerfase op vakdidactiek;
- het in de rol van opdrachtgever begeleiden/beoordelen van eindwerkstuk IN.III;
- het uitvoeren van een lesbezoek en het voeren van een evaluatiegesprek t.b.v. het eindwerkstuk PR.

De begeleiding vanuit de onderwijspraktijkplaats in het tweede jaar zal ongeveer 40 uur in beslag nemen.

Bijlage 4   Praktijkactiviteiten trimester 6 C15

Tweede studiejaar (trimester 6)

Doorlopende activiteiten:

- ontwerpen en uitvoeren evidence-based leersituaties in de afstudeerfase
- samenwerken en managen van eigen taken in een onderwijsinstelling
- monitoren van ontwikkelingen in zorg en onderwijs
- feedback verzamelen op het gebied van de vier competenties

Trimester 6:

- begeleiden (video-opnames) + beoordelen (analyse toetscyclus) afstudeerwerken
- uitvoeren innovatieproject
- evaluatiegesprek voeren met praktijkbegeleider a.d.h.v. zelfevaluatie
LET OP: in dit trimester ligt het accent op het uitvoeren van het innovatieproject (IN.III) en zullen de onderwijspraktijkuren voor het grootste deel op dit eindwerkstuk gericht zijn.

De begeleiding omvat in trimester 6 met name de volgende activiteiten:

- het beoordelen van een leersituatie in de afstudeerfase op vakdidactiek;
- het in de rol van opdrachtgever begeleiden/beoordelen van eindwerkstuk IN.III;
- het uitvoeren van een lesbezoek en het voeren van een evaluatiegesprek t.b.v. het eindwerkstuk PR.

De begeleiding in trimester zal maximaal 10 uur in beslag nemen.